

La Humanitat

PORTAVEU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

VOL. III. 3.ª EPOCA. NUM. 48

BARCELONA, SETEMBRE 1981

PREU: 25 PTES.

Reproduïm dos textos del nostre Secretari General, Heribert Barrera, un publicat a «Perxada» d'Arbúcies, i l'altra al diari «Avui»

Què ens queda de l'autonomia?

El president del Parlament Català i Secretari General d'Esquerra Republicana, Heribert Barrera, ha publicat un interessant article en el número corresponent al mes d'agost de la revista d'Arbúcies «Perxada», el qual reproduïm per considerar que marca una fita de reflexió sobre l'evolució de la situació autonòmica catalana:

L'estiu del 1979 els negociadors de l'Estatut d'Autonomia van tomar de Madrid cantant victòria. Segons ells, Catalunya obtenia competències importantíssimes que no havíem tingut mai des del Decret de Nova Planta, la divisió provincial no comptaria per a nosaltres i les Diputacions podríem fer-les desaparèixer de seguida que volguéssim; en fi, en el seu conjunt i gairebé en cadascuna de les seves parts, l'Estatut era molt millor que el de 1932. Es creien tots el que tots proclamaven? Del tot, no crec que s'ho creguéssim cap d'ells però alguns, malauradament, eren prou curts o estaven prou encengats per creures'ho a mitges.

Dos anys després, poca cosa queda d'aquella euforia. L'optimisme d'aleshores ha anat a poc a poc esvaint-se i ara, quan es va veient el sentit que el Tribunal Constitucional dóna al text estatutari, les cares es van allargant cada dia. La recent sentència del Tribunal Constitucional ha anul·lat totalment la Llei, de Transferència urgent i plena de les Diputacions a la Generalitat que fou aprovada pel Parlament a finals de l'any passat. En escriure aquestes ratlles, no coneixem encara les consideracions amb les quals el Tribunal justifica la seva sentència però és gairebé segur que és la base mateixa de la competència de la Generalitat, en matèria de règim local (que l'Estatut qualifica d'exclusiva) la que el Tribunal Constitucional ens nega. Les conseqüències de la dita sentència aniran, doncs, molt més enllà del cas de les Diputacions i és la nostra pròpia potestat en matèria municipal la que quedarà poc menys que anul·lada.

Una flor no fa estiu ni dues, primavera. Però una sentència anterior del mateix Tribunal ja va anul·lar una disposició de l'Estatut de Centres Escolars aprovat per les Corts de l'Estat que, per certes qüestions, permetia que elaboréssim nosaltres una legislació pròpia. Hi ha també les decisions del Tribunal respecte a Euzkadi. I no voldria cridar el mal temps però ja veurem què passarà en el cas de la Llei Catalana de Biblioteques, contra la qual el Govern de Madrid acaba també de presentar recurs.

Tot això pot estranyar-nos? A mi, gens. Tot està en la lògica dels fets. Tal com està compost el Tribunal Constitucional no calia ésser gaire eixerit per preveure quines serien les seves reaccions. Així i tot, si només fos això que hem dit podríem encara pensar, no obstant, que, per malament que s'interpreti, l'Estatut ens garanteix tanmateix algunes coses que no ens poden ésser discutides. Error, garrafal error! Els que pensaven així fa poc, si són de bona fe, han de reconèixer ara que anaven ben errats. Perquè la Constitució dóna a Madrid l'arma absoluta que

pot destruir gairebé totalment l'autonomia i practicamente anul·lar-la sense que el poble de Catalunya, que la va votar per referèndum, pugui dir ni paraula. Aquesta arma absoluta és l'article 150.3 que permet, en nom de l'Interès general, elaborar les lleis dites d'harmonització. Per mitjà de les lleis d'harmonització, amb una simple majoria absoluta a les Corts, i l'Estatut pot anar essent encrostonat ad libitum. Si, com tot ho fa crure, els dos projectes en tràmit tiren endavant, aviat en tindrem la prova.

Què quedarà de la nostra autonomia? Segurament, poc més, molt poc més, que una simple descentralització administrativa. Millor que res, evidentment, però moltíssim menys del que havíem tingut, del que durant 40 anys havíem esperat i del que el electors de bona fe havien cregut aconseguir amb la Constitució del 1978 i l'Estatut del 1979.

Quines conseqüències hem de treure de tot això? Simplement, que cal continuar lluitant. Que hem d'acatar la Constitució que el poble de Catalunya va votar però que més que mai hem d'afirmar que la voluntat de Catalunya és recuperar la seva sobirania i que, per tant, aquesta Constitució hem de canviar-la. Ens han pres el pel s'han burlat de nosaltres: Que ens serveixi de lliçó! De moment no tenim altra cosa a fer que conservar la serenitat i el seny, comportar-nos amb dignitat i dir ben clar que no renunciem a res. El poble català en les pròximes eleccions tindrà la paraula.

Catalunya ha de fer entendre el seu concepte autonòmic

Heribert Barrera, president del Parlament i secretari general d'ERC, declarava que «l'Onze de Setembre ha de ser una diada reivindicativa per a Catalunya» i ho argumentava dient que «no tan sols no s'han aconseguit els objectius reivindicats des de sempre, sinó que el que es creia que s'havia aconseguit al 1979 és discutit i retallat».

Barrera deia, fent referència als darrers actes de contingut nacionalista —Can Barça del 24 de juny, Pi de les Tres Branques—, jutjats fora de Catalunya com carregats de radicalisme, que «en aquests actes no s'ha mostrat un radicalisme excessiu, han de considerarse essencialment pedagògics per als sectors de la població de fora de Catalunya». I ho especificava dient que «és bo que s'hagin realitzat i que es repeteixin perquè a Madrid arribin a considerar-los naturals; mentre no els considerin naturals hi haurà tensions; nosaltres en cap moment no acceptarem que és il·legal i il·legítim proclamar el que s'ha proclamat en aquests actes».

Les tensions amb Madrid

Sobre les tensions que existeixen, en el camp polític, entre Catalunya i el govern central de Madrid, Heribert Barrera manifestava que «és indiscutible que ara hi ha certes tensions, no obstant això hem de considerar també que la vida política en democràcia comporta sempre tensions i del que es tracta és de resoldre-les

per les vies normals, és a dir, en darrer terme d'acord amb la voluntat popular».

«Aquesta tensió —segua analitzant Barrera— és segurament inevitable pel fet que el procés mateix de la reforma política i de l'elaboració de la Constitució i l'Estatut va ser feta a base de diferir els problemes reals i un dia o altre aquests problemes sorgelxen. La concepció de l'autonomia que es té a Catalunya i entre les forces dominants actualment a Madrid difereix profundament; ara passem per moments delicats en què ambdues concepcions s'enfronten i l'objectiu de Catalunya deu ser fer comprendre que la nostra manera d'interpretar l'autonomia no és incompatible amb els elements essencials que a Madrid afirmen que volen preservar.»

Sobre la possibilitat de fer un front comú autonòmic a Catalunya entre els partits parlamentaris, Barrera deia que «seria positiu que hi hagués la màxima unanimitat entre les forces polítiques catalanes; això no obstant, crec que això ha de fer-se amb claredat i precisant bé quina és la posició que ha de defensar-se, perquè una solidaritat purament verbal i confosa no serviria de res».

Davant el nou curs legislatiu del Parlament de Catalunya, el president de la Cambra catalana creu que han d'aprovar-se tres lleis en aquest primer trimestre «que són necessàries per a la bona marxa de l'autonomia». Aquestes lleis, són la de normalització lingüística, la llei de l'organització territorial de Catalunya i l'Estatut interior. Barrera precisava que haurien d'aprovar-se per aquest ordre.

«Per desgràcia —deia Heribert Barrera— només l'elaboració de la primera llei és prou avançada per a ser aprovada en aquest període de sessions; la llei d'organització territorial ha quedat posposada a l'aprovació en el Congrés de la llei de bases de règim local, en virtut de la sentència del Tribunal Constitucional sobre les Diputacions i crec que l'Estatut interior podria ser aprovat, però em sembla que el seu debat anirà cap als primers mesos de 1982.»

Parlant de la llei de traspàs de les Diputacions, que va ser anul·lada pel Tribunal Constitucional, Barrera manifestava que no sentia frustrat: «Com a president del Parlament no vaig votar a favor de la major part dels articles del projecte de llei i vaig preveure que la llei seria declarada incompatible amb la Constitució i l'Estatut; el que sí que considero greu són les consideracions sobre les quals el Tribunal Constitucional ha basat la seva sentència, i em sento frustrat no com a president del Parlament sinó com un català més». Recalcà Barrera que el punt més important de la sentència no és si les Diputacions han de subsistir o no, sinó la interpretació donada al text constitucional afirmant que la competència exclusiva de règim jurídic de l'Administració pública és de l'Estat.

Barrera també opinava que ara no seria convenient fer cap nova llei sobre les Diputacions tenint en compte la sentència, sinó que cal esperar que s'aprovin les bases de règim local. «Ara bé —insistia—, amb la interpretació més ortodoxa i literal de l'Estatut hi ha camp perquè les Diputacions transfereixin els seus serveis a la Generalitat, i això pot fer-se per la via del decret i amb acords de les mateixes Diputacions».

I acabà les seves declaracions dient que la llei sobre la normalització de l'ús del català és imprescindible, «pot plantejar problemes i polèmiques, però és imprescindible per al manteniment de la identitat de Catalunya; després de 40 anys de persecució contra la llengua és urgent restablir la situació lingüística anterior al franquisme». I afegia que «si es vol de veritat eliminar les seqüeles de la guerra civil i superar aquest període dolorós de la història d'Espanya, fa falta que els prejudicis portats pel franquisme respecte a la llengua catalana siguin reparats».